

Tahle zpráva bude asi jedna z nejnudnějších, i když z nejzajímavějších. Je o samém úřadování. Stále se totiž rozhoduje o projektu mostu přes ostrov Balang a na něj navazující silnice podél větší části pobřeží Balikpaprského zálivu. To, zda se projekt zastaví nebo bude pokračovat, rozhodne o tom, jestli záliv prezíje tak, jak ho známe (s koralovými útesy, mangrovy a deštným pralesem), nebo jestli se jeho větší část postupně změní v mozaiku příměstských aglomerací a vyhořelého rumiště.

V době mého návratu do Indonésie vloni v srpnu to vypadalo dost jasně na druhou variantu. Se stavbou mostu už se začalo, v médiích se mu dostala velmi pozitivní propaganda, a protestující ochránáři se jeden po druhém stáhli a vzdali. Obzvláště depresivní pro mě byla první schůzka s Gaby, která proti silnici a mostu přes ostrov Balang bojovala už deset let. Teď i ona přišla s tím, že je to ztracená bitva a že se už musíme snažit nanejvýš o to, aby se deštný prales a mangrovy po obou jejich stranách chránily tak účinně, jak to slibuje místní vláda. Ale zprávy a fotky, které jsem jí ukázal z okolí rozestavěné silnice, s vykáčenými mangrovy, vypálenými pozemky a karami, svazujícími po silnici ilegální dřevobuhy dost přesvědčivě - jakmile se jednou oblast zpřístupní, bude s ní konec. A tak Gaby svoje lobby zase obnovila. Naším třetím spojencem se stala další Holanďanka, Danielle, která se v Indonésii před lety provdala a se svým manželem Budionem teď vede nevládní organizaci na ochranu mořských savců. V zálivu studovala dugongy a delfíny orcely. Do kampaně proti mostu by bývala šla s plným nasazením, nebyť strážlivějšího postoje jejího manžela. Ten dobře věděl, že se s Danielle po uspořádání mezinárodního kongresu v Samarindě těší přízni guvernera, díky které hladce běží jejich projekty na ostrovech Derawan a na řece Mahakam. A že tentýž guverner stejně vehementně podporuje i projekt mostu přes ostrov Balang. Trvalo několik měsíců, než se i Budiono rozhodl jít do kampaně naplno.

Jenže jsme v týmu neměli žádné "jednoznačné" Indonézany, protože RASI je indonéská jen napůl a každý to ví. A místní vláda neví rada, pokud ochránářskou kampaní vede jen několik "bule" (bledých tváří). Indonéské organizace jsou ale u vlády tak či onak zahackovány, ostatně se jim taky rika vládní nevládní organizace. I vedení rezervace Sungai Wain, která má být silnicí postížena nejvíce, už dalo ruce pryč. Zapojit Indonézany trvalo několik dalších týdnů. Nadeje byla v mladých, začínajících a zatím neznámých členech nevládních organizací, kteří se teprve profilují, nikomu nejsou zavázáni a před všemi ostatními se snaží prorazit a zviditelnit. Par se jich postupně opravdu chytlo. Někteří z nich možná jen kvůli tomu zviditelnění se, ale jiní proto, že jim na zálivu opravdu záleží a přitom nemají co ztratit.

Jiná věc je ale jednání se státními úředníky. U těch obvykle nejde jen o to, že by neměli odvahu k akci. Většinou mají zájem na tom, aby se uskutečnil právě ten projekt, ze kterého budou mít osobní profit, například skrze spekulace s půdou, účast na zisku nebo uplatky. Kličovým proponentem projektu mostu přes ostrov je guverner Východního Kalimantanu. Schůzka s ním se odkládá už skoro půl roku, sám jsem se s ním zatím viděl jen pár minut, které stáčili akorát na potřesení rukou a pak už jen na to, abych se chvíli bavil nad jeho způsobem pohybu, který připomíná Teletubbies. S ochránáři mluví guverner velmi často, ale ovidně jen s těmi, kteří mají na svět stejný názor jako On...

Takže zatím zbylo než jednat s regionální vládou, která je dvojitá. Východní pobřeží zálivu má pod správou starosta města Balikpapanu, západní stranu regent disriktu Penajam. Obe vlády mají zájem na tom, aby se most přes ostrov Balang nestavěl. Všechno to jednání stylem "zas a znovu" asi nemá cenu popisovat. Relativně bouřlivá byla večere ve starostově rezidenci, na které jsem byl já, Gaby a několik reditelů všech možných oddělení. Gaby si k té schůzce dala

vytisknout satelitní snímky zálivu, a jak tak na ne u xeroxu čekala, zecal někdo vedle ni tisknout mapy pozemku kolem planované trasy silnice. Znechucene se zapojila do zertovne diskuse o tom, ze ted budeme sousedi, a po delsim premlouvani se ji pak podarilo od majitele xeroxu (ze ktereho se vyklubal jeden ze spekulantu) dostat mapy. Ty starostu dost pobourily a vzapeti na to ho jeste vic dolitily moje informace, ze ilegalni tezba dreva kolem nove budovane silnice nejen pokracuje, ale ze jsou to primo delnici zamestnavani jeho vladou na stavbe pristavu, kteri ilegalni drevo skupujou. Po tehle a nekolika dalsich schuzkach se zacaly hybat ledy a zacalo se po dvoulete promlce opet mluvit o zastaveni stavby mostu pres ostrov Balang, o jednom z alternativnich reseni (ctyrikiletrovy most primo z Balikpapanu do Penajamu) a o vyhlaseni chraneneho uzemi podel pobrezi zalivu. Den po jednani v novinach starosta prohlasil, ze stale jeste existujou dve alternativy mostu a neni jasne, na kterou z nich vlada poskytne penize. A tri dny po te veceri nam starosta poslal sms o tom, ze se pripravuje jednani mezi nim, regentem, guvernerem a prezidentam.

V tehle fazi se uz do kampane zacali rychle zapojovat dalsi akteri, pocinaje mestem a distriktem, pres provincii, Jakartu, az po mezinarodni uroven (napr.

http://news.mongabay.com/2010/0103-hance_pulau.html

). A nakonec se podarilo kontaktovat i eluzivniho guvernera, a to skrze pomerne vlivnou zastupkyni organizace, ktera na Vychodnim Kalimantanu hodne mluvi o rozdelovani penez REDD, coz je prispevek Evropske Unie ke snizeni sklenikovyh emisi skrze zastaveni odlesnovani a degradace lesa. Guverner ma to tyhle velke penize velky zajem, a skrze celou radu slibu a prohlaseni, skrze ktere budu je image sve provincie coby Green Province, si ziskal prizen tehle mlade damy. Ta ale na sve minule schuzce s provincni vladou prohlasila, ze projekt mostu pres ostrov Balang by pro tuhle image predstavoval katastrofu. Kratce na to se v novinach objevuje clanek, ve kterem provincie prohlasuje, ze bohuzel centralni vlada na most pres ostrov Balang mozna neposkytne dalsi penize. A o tyden pozdeji vyrazil regent Penajamu do Jakarty, sesel se s ministrem verejnych praci, a ten mu slibil velky financni prispevek v pripade, ze prezident stavbu alternativniho mostu odsouhlasi.

Jenze at uz se ledy hybou jak chteji, stavba mostu pres ostrov Balang mezi tim vsim jednanim rychle pokracuje. A je tu realne riziko, ze se nakonec budou stavet oba mosty! Kampan ted graduje a klicova otazka je, jestli v breznu provincie pozada centralni vladu o dalsi prispevek na stavbu mostu pres ostrov Balang a pokud ano, tak jestli centralni vlada vyhovi. Pokud ty penize nebudou, dostaneme 2-3 roky k dobru a prosazeni stavby alternativy a na zalozeni rezervace.